

Rapport fra Linuxcon Europe 2011.

Fra venstre: Linus Torvalds, Paul McKenney, Alan Cox, Thomas Gleixner, Lennart Poettering. CC BY-NC-SA Linux Foundation.

Linuxcon Europe ble arrangert for første gang 20 år etter Linux ble til. Mitt mål med å delta på konferansen var å bli bedre kjent med den kulturen som er knyttet til utviklingen av linux, fri og åpen programvare, også kjent som FOSS(Free and Open Source Software). Denne kulturen er beskrevet i blant annet boken "the cathedral and the bazaar" av Eric S. Raymond, og i "here comes everybody" av Clay Shirky. Fra den første linuxkjernen kom ut og til i dag er det gått 20 år. Det er ikke urimelig at samfunnet rundt-, betingelsene, og kulturen knyttet til utviklingen av FOSS har utviklet seg siden den gang. Særlig interessant er det å se hva som er viktige problemstillinger og hvilke erfaringer som er gjort.

Kjernen i linux er kernel, men linux er et kryssningspunkt for mange aktører, både innen kode, maskinvare (hw) filosofi og politikk. Dette er tydelig reflektert i programmet for den første Linuxcon Europe. Linux som er basert på en politisk standpunkt, har assosierte grupper av bidragsytere, kjent som 'community'. Men 'communityet' er ikke en homogen masse, like lite som at Linux som plattform er en homogen plattform.

Linux mottar bidrag fra svært mange forskjellige grupper, i begynnelsen fra privatpersoner, andre parallelle prosjekter, men etterhvert også fra bedrifter og større organisasjoner. Felleskapet og bidragsyterne er svært viktige for utviklingen og vedlikeholdet av Linux. Det er derfor interessant å se på hvordan communityet og andre bidragsytere samarbeider, og forholder seg til hverandre. Særlig interessant er det å se på hvordan bidragsyterne ser på seg selv.

På konferansen Linuxcon Europe deltok bidragsytere fra bredden av det som blir omtalt

som Linux. Distribusjonene som SuSE, RedHat, og Mandriva hadde stands inne på konferanseområdet. Kommersielle aktører var også representert der, for å snakke om hvordan de bruker og bidrar til open source verdenen. Intel, oracle, IBM, hewlett-packard, Huawei, thomas-krenn, booking.com, softlayer, blackduck med flere hadde stands eller foredrag om sin virksomhet.

Andre bidragsytere til Linux, og konferansen er mer politisk orienterte grupper og standpunkt er Fri programvare (free software), åpen programvare (open software) og åpne standarder (open standards). Representert blant annet ved Free Software Foundation Europe. Disse standpunktene har mange overlappende interesser, seg i mellom og med communityet til linux. Karsten Gerloff (Free Software Foundation Europe) ga en introduksjon til de etterhvert ganske kompliserte politiske og juridiske komplikasjonene som kan komme med utvikling av fri/åpen programvare. Han ga også et oppdatert bilde på dagens situasjon og en analyse av muligheter i fremtiden.

Selv om konferansen er en europeisk samling, med mange bidragsytere lokalisert i Europa, særlig Tyskland, bar samlingen preg av at linux er en internasjonal affære. Både gjester og foredragsholdere var fra steder utenfra Europa, blant annet Brasil, USA, og Sør-afrika.

Historie

Åpningen av Linuxcon ble holdt av Jim Zemlin fra The linux foundation. Han la særlig vekt på viktige elementer i sagaen om Linux. At å fortelle den felles historien for en så sentral del av konferansen, understreker viktigheten av å skape en sosial så vel som teknisk harmoni rundt FOSS.

Upstream

Den hierarkiske strukturen på utviklingen av Linux, er som et omvent tre, eller bekk, som forgreiner seg nedover. Denne prosessen har blitt utviklet over tid, fra at Linus, oppfinneren av linux, selv gjorde alt arbeidet med å sjekke og moderere forslag på patch (kodeforbedringer), til nå å være et hierarki av moderatører. Etter at en endring er vedtatt og tatt opp i kjernen, blir den forbedrede versjonen spredd utover igjen. Å bidra 'upstream', betyr at utvikling som gjøres på et annet nivå, først skal implementeres øverst i treet, før det tas i bruk lengre nede (utover testing). På det viset er kjernen som blir brukt, alltid den samme, og dermed er avhengigheter til kjernen avklart.

Denne prosessen har ikke alltid blitt fulgt, særlig av større bedrifter og grupper som ønsker raskere, eller andre forbedringer av kjernen enn det som moderatorpanelet har godkjent. Dette har ført til mange konflikter.

I sesjonen med Red Hat ble erfaringer om konsekvenser ved å ignorere den vanlige prosessen diskutert. Slik som at det da utvikler seg et isolert kjerneutgave, som ikke fungerer etter forventningene, og normene som gjelder for linux. Intel delte ut t-skjorter med slagordet "contribute upstream". Som understreker at de på tross av sin tidligere praksis nå slutter opp rundt prosessen.

Fork

Et annet tema det har vært mye turbulens rundt er de mange variasjonene av linux. Det finnes mange sammensatte pakkelsesløsninger og undertrær for hvordan utvikle produkter tilpasset sine brukere. Selv om kjernen er det samme, er det forskjellige distrobusjoner, aka 'distro' spesialisert for servere, desktop, ønske om stabilitet og utvikling. Resultatet er at det en undergruppe av utviklere går sin egen vei, og det oppstår en forgreining, også kalt fork. Altså en splittelse av felleskapet. Mellom disse har det vært mye diskusjoner, men igjen ble det lagt stor vekt på å skape fred og samarbeid mellom distroene fremfor å utkjempes hverandre. Selv om det er fordeler med å dele et prosjekt, finnes det alvorlige ulemper. Særlig betyr det noe å ikke splitte et felleskap av bidragsyttere i mindre deler. I noen av tilfellene har det vært kamper mellom de forskjellige distroene, om brukere og bidragsyttere.

Den ambivalente situasjonen ble tydeliggjort gjennom en uttalt 'våpenhvile', og et underliggende ønske om en mest mulig samlet gruppe, samtidig som mange deltagere som på forskjellige måter representerte sin distro eller standpunkt i saker. Særlig gjennom personlige ytringer som t-skjorter med budskap eller fra andre eventer. En av foredragsholderne (Guido Trotter) bar dessuten den for de som er godt kjent med Debian: debiankilten. En tartan utviklet under debcof i skottland, (selvsagt under GPL lisens) et kjennemerke om erfaring, og innsikt i Debian sin historie og kultur.

Tilrettelegging

Godkjenning, anerkjennelse og inkludering i utviklingen av linux, er et svært viktig tema, som er en fellesnevner for all aktivitet på konferansen. Muligens fordi kommunikasjon via forumene (mye e-post) ikke har den samme styrkende kvaliteten som det å treffes i egen person. Det var organisert vrimleareal med små hendelser og konkurranser i løpet av konferansen. Det var dessuten sittegrupper, og te/kaffe tilgjengelig hele tiden. En måte å tilrettelegge som de viktige samtalene deltagerene imellom. Vrimlearealet ble flittig brukt av alle typer gjester, også foredragsholdere og prominente gjester slik som Alan Cox, en av de tidlige utviklerne av linux kjernen.

Det var to 'social events' på kvelden, den første sponset og åpen for alle deltagere, den andre for inviterte gjester, foredragsholdere og sponsorer (det var mulig å kjøpe billett, men den var kostbar). Det ble ved siden av det organiserte VIP arrangementet, spontant organisert sammenkomster. Deriblant av den erfarne community manageren Deb Nicholson (Open inventions Network) samlet en mindre gruppe mennesker, for å utforske Praha. Den lokale hackgruppen inviterte dessuten til deres event via twitter.

Grå menn

I den påfølgende paneldebatten med Linus Torvalds, Alan Cox, Thomas Gleixner og Paul McKenny ble temaer særlig knyttet til prosessen for hva som blir inkludert i kjernen tatt opp. Det ble også stilt spørsmål om den stadig aldrende gruppen av vedlikeholdere (maintainers) av linuxkjernen. Bekymringen er at de gamle menn skal falle fra og at det ikke er nok nyrekruttering til viktige områder innen linux.

Alan Cox tok til ordet for en annen bekymring: kløften mellom representasjon av kjønnene innen

linux og FOSS. Han nevnte også at han så med glede at det er en viss økning av kvinner i miljøet, men at de ser ut til å komme fra bedriftene fremfor de frivillige gruppene. Rekruttering inn i miljøet er derfor en komplisert men viktig affære.

Det er velkjent at der er en stor ubalanse i representasjon mellom kjønnene innen IT generelt, det samme gjelder også innad FOSS. Med unntak av Alan Cox sin bekymring i innledningen og Klaas Van Gend sin stereotypiske fremstilling av kvinner i avslutningen av embedded delen av konferansen, var kjønn et lite omdiskutert tema. Det ser ut til at normen innad i konferansen er at kjønn er et *ikke-tema*. Det var et sterkt fokus på (relevante) bidrag til det felles målsetningen og prosjektet, og bidragsyttere ble omtalt ved navn. Likevel uttrykte noen av de (kvinnene) jeg var i samtale med nysgjerrighet, og spenning til hvorvidt de kom til å bli behandlet særegent, og få innpass i begynnelsen av konferansen. Spenningen var særlig fordi de tidligere har erfart at de blir behandlet som 'annerledes'. Enten annerledes enn de andre geekene, eller annerledes som kvinne. Og dermed havnet i en særstilling hvor sosiale normer var uavklart. Jeg valgte å ta opp temaet med flere (kvinner og menn), særlig i samtale i rolige omgivelser. Det ble uttrykket lettelse over å få delta som person, som støtter opp rundt den uttalte verdien innad i miljøet. Fra mer erfarne konferansegjengere ble det dratt fram som en mulig europeisk kultur. Lojaliteten til miljøet er sterkt, og det er vanskelig å være kritisk til hendelser som er knyttet til miljøets tradisjoner og saga. Konflikter og splid blir regnet som ugunstige for utviklingen, selv om troen på fornuften og demokrati er sterk.

Oppsummert er det tydelig at FOSS har utviklet seg og blitt et mer modent felt. Det innebærer av de er mindre avhengig av enkeltindividene, selv om tidlige store bidragsyttere ("demi-gudene") i FOSS fremdeles spiller en stor rolle. Med utviklingen av feltet og med den økningen av områder Linux nå omfatter, følger det med splittelser, sideprosjekter og nyskapning. Likevel er kjernen i Linux, et samlende punkt. Med å vokse følger også møtet med mange svært forskjellige kulturer og politikk, hvorvidt det fører til mer splittelse eller til en samling, avhenger delvis av kulturen som føres i felleskapet rundt FOSS. Igjenom å delta på denne konferansen har jeg fått anledning til å se den utviklingen Linux/FOSS har gjort gjennom 30 år. Som kan gi en indikasjon på hva andre grupper som også bruker fri eller åpne lisenser kan få til.

L. Cecilie Wian
Masterstudent Digital Kultur
Universitetet i Bergen
lwi010@student.uib.no

Rapporten er lisensiert under Creative Commons BY-NC-ND. Bildet brukt er egen lisens holdt av linuxfoundation.org
For mer informasjon <http://creativecommons.org/licenses/>